

ХОР включає також і музей лікарських рослин Куп'янщини, який було створено у 2003 році. У ньому представлено понад 100 видів дикорослих рослин. Студенти мають змогу детально вивчати гербарії лікарських рослин, які були передані в дарунок музею коледжу провізором вищої категорії, відомим фітотерапевтом Натанзоном Дмитром Йосиповичем. У музеї також можна ознайомитись з інформацією: «Лікарські рослини Слобожанщини, занесені до Червоної книги України», карта заказника «Куп'янський». Музей регулярно відвідують студенти на заняттях з біології, фармакології, абітурієнти, учні шкіл міста та району.

Отримані результати. Досліджено гербарій 37 лікарських рослин, які зростають на території Куп'янського району Харківської області.

Систематичний аналіз вивчених рослин показав, що більшість з них застосовуються при захворюваннях органів дихання (Алтея лікарська, Бузина чорна, Материнка звичайна, Дев'ясил високий, Липа серцевидна, Підбіл звичайний, Подорожник великий, Сосна звичайна); серцево-судинної системи (глід кроваво-червоний, Валеріана лікарська, Конвалія травнева, Кропова собача, М'ята перцева); патологіях органів травлення (Звіробій звичайний, Пижмо звичайне, Рильця кукурудзи, Деревій звичайний, Крушина ламка, Полин гіркий, Шипшина).

Було вивчено календар термінів збору лікарської рослинної сировини в Куп'янському районі.

Було визначено населені пункти з найбільшим розповсюдженням лікарських рослин: с. Кислівка, Піщане, Пристін, Лісна Стінка, Синьок, Сеньків, Осинове, що обумовлено комплексом природно-кліматичних умов, пов'язаних з розташуванням Куп'янщини в кліматичній зоні лісостепу.

Висновки. Фітотерапія, як натуропатичний метод лікування захворювань, є одним із напрямків в оздоровленні населення, запобіганні гострим та хронічним захворюванням та покращенні якості життя. Виконані нами дослідження мають значення при вивченні розділів біології «Надорганізмові системи», «Різноманітність рослин», різних фармакологічних груп лікарських засобів на заняттях з фармакології та у гуртковій роботі.

ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКІСНОГО ВМІСТУ ПОЛІФЕНОЛЬНИХ СПОЛУК У СИРОВИНІ ЛІХНІСУ КОРОНЧАТОГО

Поліщук Ю. М., Процька В. В., Кисличенко В. С., Бурда Н. Є.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

vvprotskaya@gmail.com

Вступ. Представники роду Ліхніс (*Lychnis* L.) розповсюджені на території Євразії, Північної та Східної Африки, Південної Америки і часто культивуються як декоративні рослини. Найпопулярнішим декоративним видом вважається ліхніс корончатий (*Lychnis coronaria* (L.) Murrau ex Desr.). У традиційній медицині Аргентини цією рослиною лікують авітаміноз, діарею, геморой, проказу, захворювання легень і печінки. Відомо, що водні витяжки з надземної частини ліхнісу корончатого проявляють гепатопротекторні та протизапальні властивості. У Північній Індії водним екстрактом із коренів ліхнісу корончатого лікують хронічний кашель та запори. За даними літератури, ця рослина накопичує терпеноїди, стероїди, флавоноїди, полісахариди, вітаміни та мінеральні елементи. Проте, хімічний склад ліхнісу корончатого вивчено недостатньо. В Україні ця рослина є

нефармакопейною, а її сировина потребує стандартизації. Тому визначення вмісту поліфенольних сполук у сировині ліхнісу корончатого є актуальним.

Мета дослідження. Визначення кількісного вмісту поліфенольних сполук у сировині ліхнісу корончатого.

Матеріали та методи. Для проведення аналізу використовували корені, листя, стебла, траву, квітки та насіння ліхнісу корончатого, які були заготовлені у Харківській області у 2019-2021 роках.

Кількісне визначення поліфенольних сполук у сировині ліхнісу корончатого проводили методом абсорбційної спектрофотометрії за довжини хвилі 760 нм у перерахунку на пірогалол за методикою загальної статті ДФУ 2.0.1 «Визначення танінів у лікарських засобах рослинного походження».

Отримані результати. За результатами проведеного дослідження встановлено, що максимальна кількість поліфенолів накопичувалася у квітках ліхнісу корончатого – 7.85 ± 0.20 %. Вміст досліджуваної групи БАР у листі (4.87 ± 0.12 %), стеблах (5.72 ± 0.14 %) та траві (5.35 ± 0.13 %) цієї рослини відрізнявся не значно. У насінні (2.44 ± 0.06) та коренях (1.97 ± 0.05 %) ліхнісу корончатого поліфенольних сполук містилося майже в 3 та 4 рази відповідно менше, ніж у квітках.

Висновки. Одержані результати підтверджують перспективність подальших досліджень сировини ліхнісу корончатого та будуть використані при розробці лікарських засобів на її основі.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТНОГО СКЛАДУ КВІТОК БУЗКУ ЗВИЧАЙНОГО СОРТУ AELITA

Попик А.І., Кисличенко В.С., Король В.В., Вельма В.В.
Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
aicnc2016@gmail.com

Вступ. Рослини роду бузок відзначаються цінними лікарськими та декоративними властивостями. *Рослини цього роду ефективно застосовували в народній медицині для лікування та профілактики багатьох захворювань, зокрема ревматоїдного артриту, подагри, цукрового діабету та бронхіальної астми. Широкий спектр їх використання у медичній практиці обумовлено вмістом багатьох різних біологічно активних сполук, зокрема макро- і мікроелементів. Бузок сорту Aelita був виведений у 1952 році з сорту Весталка, який культивується у багатьох країнах Європи, у тому числі й на Україні.*

Мета дослідження. Метою нашої роботи було вивчення елементного складу квіток бузку звичайного сорту Aelita, заготовлених у травні 2020 року.

Матеріали та методи. Дослідження мінерального складу квіток бузку звичайного сорту Aelita було проведене на базі НТК «Інститут монокристалів» НАН України у відділі аналітичної хімії функціональних матеріалів і об'єктів довколишнього середовища ім. А.Б. Бланка. Для дослідження елементного складу використовували атомно-емісійний спектрографічний метод з фотографічною реєстрацією.

Отримані результати. Результати якісного складу та кількісного вмісту макро- і мікроелементів у досліджуваній сировині наведені у таблиці.

Таблиця